

Kans op uitbannen van alle landmijnen

Eind dit jaar vindt in Nairobi de mondiale antimijn-top plaats. De boodschap is vandaag even duidelijk als toen wijlen prinses Diana de mijnevelden van Angola en Bosnië onder de aandacht van de wereld bracht. Het is een schande dat jaarlijks 20.000 kinderen, vrouwen en mannen slachtoffer worden van landmijnen. Dat drama staat in geen verhouding tot het militaire effect. Vergeleken bij het veel complexere probleem van de ziekte aids, is dat van de mijnen gemakkelijker in kaart te brengen en veel goedkoper aan te pakken. Als de wil er maar is.

De overblijfselen van gewapende conflicten in Zuidoost-Azië, Zuid-Amerika en Afrika zorgen dagelijks voor meer gehandicapten, veelal in landen die zo arm zijn dat er van

Vergeleken met aids kost mijnenprobleem veel minder geld

nazorg geen sprake kan zijn. De situatie neemt dramatische vormen aan in landen als Afghanistan, Angola, Eritrea, Soedan, Cambodja, Mozambique, Colombia en Nicaragua. Het is geen toeval dat deze tot de armste en minst ontwikkelde op aarde behoren: de mijnevelden in deze landen vertragen de terugkeer van vluchtelingen, houden de vredesactiviteiten tegen en doven de hoop op sociaal-economische ontwikkeling. Een vicieuze cirkel die alleen door internationale inspanningen kan worden verbroken.

Landmijnen zijn geen nieuw probleem. In de jaren negentig werd de wereld, mede dankzij het engagement van beroemdheden als prinses Diana, gewezen op de verwoestende effecten van antipersonele landmijnen. De samenleving ging druk uitoefenen op militaire en politieke kringen. Met een voor internationale diplomatieke begrippen ongekende focus en snelheid kwam er

een verdrag tot stand dat personele landmijnen verbant. Deze zogeheten Conventie van Ottawa kwam voort uit de volhardendheid van een kleine groep landen, geholpen door doortastend lobbyen van het Internationale Rode Kruis en de International Campaign to Ban Landmines (ICBL) geleid door Jody Williams, die hiervoor in 1997 de Nobelprijs voor de Vrede kreeg.

De Conventie werd in 1999 bekrachtigd. Zij verbiedt gebruik, productie en handel in personele landmijnen. Sinds 1999 hebben 141 landen het verdrag getekend en is zowel de inzet van deze wapens als de verkoop sterk teruggelopen. De hoge normatieve standaarden die zijn gesteld worden ook gerespecteerd door niet-ondertekenaars zoals China — bezit ruim zestig miljoen mijnen — de VS en Rusland. En ondanks de verschrikkingen van Tsjetsjenië en Irak is er nu veel reden tot optimisme.

De Conventie blijft intussen gefocust op de verwijdering van de nog steeds aanwezige tientallen miljoenen landmijnen. Al de ondertekenaars hebben beloofd binnen tien jaar hun mijnevelden te ruimen en binnen vier jaar hun mijnenvoorraad te vernietigen. Bovendien hebben zij afgesproken de slachtoffers bij te staan. Dankzij de Conventie van Ottawa is de afgelopen vijf jaar ruim 1,7 miljard dollar opgehaald om mijnen te ruimen, voorlichtingscampagnes te financieren en reïntegratieprogramma's voor slachtoffers op te zetten. Maar er moet nog veel meer gebeuren.

Langetermijninzet van de betrokken landen is vereist om gehandicapten te blijven steunen en te zorgen voor werkelijk mijnvrije staten. Ook het overhalen van de niet-ondertekenaars blijft aandacht vragen. Nederland kan daar mede aan bijdragen.

Laten we er met z'n allen voor zorgen dat Nairobi werkelijk de 'Top van een wereld bevrijd van mijnen' wordt.

WOLFGANG PETRITSCH

Wolfgang Petritsch is Oostenrijks VN-ambassadeur in Genève en voorzitter First Review Conference Ottawa-Conventie. Hij was gouverneur Bosnië-Herzegovina van 2000 tot 2002.

